

1.0 Đại dịch cúm(Phần này sẽ do nhân viên bộ Y tế hướng dẫn)

Quý vị có thể đã biết về bệnh cúm theo mùa. Nó đến vào mỗi mùa Đông và người bệnh thường bị sốt, đau nhức bắp thịt và ho. Hôm nay, chúng ta nói về địch cúm thế giới hay đại dịch cúm, là một dạng bệnh nghiêm trọng hơn nhiều và có thể tạo ra tình trạng khẩn cấp ở một phạm vi rộng lớn. Chúng tôi sẽ giải thích đại dịch cúm là gì và điều gì quý vị có thể gặp phải trong lúc có đại dịch. Kế đến, chúng tôi muốn được nghe các mối quan tâm của quý vị và điều gì quan trọng đối với quý vị trong lúc có trường hợp khẩn cấp như vậy. Sau đó, chúng tôi muốn quý vị giúp chúng tôi nghĩ ra các cách để bộ Y tế có thể thông báo tin tức đến mọi người một cách hữu hiệu nhất.

(Cho xem các hình ảnh cùng với lời dẫn)

Tất cả các loại cúm đều do vi khuẩn gây ra. Vi khuẩn cúm lan ra từ vi trùng của người bệnh. Các vi trùng này có trong những con ho hoặc hắt hơi của người bệnh, cũng như ở những chỗ người bệnh chạm vào hay trên các chỗ trong khu vực người bệnh ho hoặc hắt hơi. Thí dụ như nếu có người ho vào tay, rồi sờ vào nắm cửa, thì vi khuẩn có thể lan vào tay một người khác sờ vào nắm cửa đó.

Có nhiều loại vi khuẩn gây cúm cho người. Cũng có các vi khuẩn cúm gây bệnh cho loài vật hay chim chóc, nhưng thường người ta không thể bị lây bệnh cúm từ loài vật hay chim chóc một cách dễ dàng. Tuy nhiên; nếu vi khuẩn cúm từ loài vật hay chim chóc xâm nhập vào con người, và vi khuẩn đó có thể lây lan từ người sang người dễ dàng thì vi khuẩn đó có khả năng trở thành vi khuẩn đại dịch.

Đại dịch cúm là con bọ phát của một vi khuẩn cúm mới cho nhân loại. Nó khác hơn bệnh cúm mà chúng ta thấy vào mỗi mùa đông vì đây là một loại vi khuẩn chưa có ai từng bị nhiễm trước đây. Loại vi khuẩn cúm chúng ta thấy mỗi mùa đông là loại đã từng gây bệnh cho người ta nhiều năm, nên hệ thống miễn nhiễm của chúng ta phát triển được khả năng để chống lại. Nhưng đại dịch cúm thì mới, nên chưa ai có sự miễn nhiễm hoặc khả năng tự nhiên để chống lại. Điều này có nghĩa là vi khuẩn cúm đại dịch sẽ lan tràn mau chóng đến nhiều người, cho nên bệnh sẽ lan tỏa rộng khắp.

Điều quan trọng cần biết là hiện không có đại dịch cúm. Không có vi khuẩn cúm chim hay thú có khả năng xâm nhập vào con người để làm bệnh lây lan từ người sang người dễ dàng.

Nhưng chúng ta chuẩn bị kế hoạch phòng khi nó xảy ra. Bất luận đại dịch khởi phát từ đâu, nó sẽ lan tràn khắp thế giới rất mau chóng vì có nhiều du lịch quốc tế. Chúng tôi ước đoán rằng một khi đại dịch nổi lên ở một nơi nào trên thế giới, chỉ trong vòng vài tuần là nó sẽ tới đây.

Trong lúc có đại dịch, số đông người sẽ bị bệnh và con bệnh có thể ngặt nghèo và gây tử vong. Bệnh nặng hay nhẹ sẽ tùy vào loại vi khuẩn gây ra đại dịch. Nếu đó là vi khuẩn nhẹ thì nó sẽ gây nhiều bệnh hơn ta thấy trong bệnh cúm theo mùa, nhưng sẽ không có nhiều người thiệt mạng vì cúm. Nhưng nó có thể là một loại vi khuẩn nghiêm trọng, có nghĩa là sẽ gây ra nhiều tử vong.

Sẽ không có thuốc chủng trong nhiều tháng sau khi đại dịch phát khởi vì cách duy nhất để tạo ra thuốc chủng hữu hiệu là chế tạo thuốc chủng đặc biệt cho loại vi khuẩn gây ra bệnh. Các nhà khoa học sẽ không thể bắt đầu chế tạo thuốc chủng cho đến khi vi khuẩn đại dịch xuất hiện. Thật không thể nào tiên đoán được vi khuẩn từ thú vật hay chim chóc nào sẽ khởi động. Việc chế tạo thuốc chủng và sản xuất đủ cho dân chúng sẽ mất nhiều tháng.

Chúng tôi không biết khi nào cơn đại dịch sẽ đến, nhưng chúng tôi biết rằng trong lịch sử nó đã diễn ra và nó sẽ xảy ra lần nữa. Có ba cơn đại dịch trong thế kỷ hai mươi vào những năm 1918, 1957 và 1968. Các cơn đại dịch trong năm 1957 và 1968 thì nhẹ, nhiều người bị bệnh nhưng cơn bệnh không nghiêm trọng và số tử vong không khác nhiều so với số người chết trong dịch cúm theo mùa. Nhưng cơn đại dịch năm 1918 thì rất nghiêm trọng và giết hại tối thiểu 50 triệu người trên thế giới. Nếu có một đại dịch cúm tương tự ngày nay, bộ Y tế ước tính 540,000 người sẽ bị bệnh trong sáu tuần lễ đầu tiên. Trong số đó, các chuyên gia ước tính rằng gần 60,000 người sẽ cần nằm bệnh viện và 11,500 người sẽ thiệt mạng trong sáu tuần lễ đầu đó.

Nhưng điều quan trọng cũng nên nhớ là cho dù đại dịch năm 1918 đã rất nghiêm trọng, có rất nhiều người sống sót. Không phải ai cũng bị bệnh, và trong số những người bệnh, 2% bị thiệt mạng. Tức là 98% người bị bệnh đã dần dà bình phục. Đại dịch sắp đến có thể nhẹ chứ không nghiêm trọng như năm 1918.

Bất luận là đại dịch nhẹ hay nặng, sẽ có nhiều người bị bệnh, cho nên sinh hoạt hằng ngày sẽ không như cũ. Để làm chậm lại sự lây bệnh trong một đại dịch hệ trọng, điều quan trọng là ngăn chặn sự chung đụng của mọi người càng nhiều càng tốt. Trường học có thể đóng cửa và các buổi hội họp công cộng có thể bị hủy bỏ.

Với số đông người bị bệnh hoặc phải chăm sóc cho người bệnh, hay phải ở nhà với con cháu, các sở làm sẽ đổi khác vì nhiều người không thể đi làm. Các chuyên gia ước tính rằng nhân lực của Hoa Kỳ có thể sẽ giảm đến 40%. Với số nhân viên ít đi, các dịch vụ được cung cấp do các doanh nghiệp, ngân hàng, văn phòng chính phủ và các cơ quan tiện ích công cộng có thể bị giới hạn. Giao thông vận chuyển có thể bị hạn chế sẽ làm chậm trễ việc giao thực phẩm, năng lượng và các đồ cần thiết khác đến các cửa hàng, tiệm bán lẻ. Có thể sẽ bị thiếu hụt lương thực và các nhu liệu khác trong lúc có đại dịch nghiêm trọng.

Đi gặp bác sĩ cũng có thể rất khó khăn vì hệ thống y tế sẽ tràn ngập với nhiều người bệnh. Quý vị biết hiện giờ gặp bác sĩ ở trong phòng cấp cứu chậm như thế nào... thì thử tưởng tượng tình huống sẽ ra sao khi có hàng chục ngàn người bị bệnh. Và trong đại dịch nghiêm trọng, với nhiều tử vong, các nhà quản sẽ không thể đảm đương nổi số người cần được chôn cất hay hỏa táng.

Một đại dịch cúm sẽ là một dạng khẩn cấp khác với bất cứ điều gì chúng ta thấy trước đây vì nó sẽ là một trường hợp khẩn cấp toàn cầu. Ngay cả trong đại dịch cúm năm 1918, bệnh đã lan đến cả những nơi xa xôi nhất trên thế giới. Với số lượng du hành trên thế giới nhiều hơn, các chuyên gia tin rằng vi khuẩn cúm đại dịch có thể lan tràn khắp thế giới

trong vòng vài tuần. Vì vậy, không giống như các loại khẩn cấp khác, đại dịch sẽ xảy ra ở khắp mọi nơi trong cùng một lúc, và điều này có nghĩa là việc vùng này cứu giúp vùng kia không thể nào thực hiện được(như chúng ta đã thấy với bão Katrina hay Sóng thần ở Đông Nam Á) hay để chính phủ liên bang cứu giúp tất cả mọi nơi. Hơn nữa, đại dịch hầu như sẽ đến theo đợt bệnh kéo dài khoảng 6 đến 8 tuần. Mức độ bệnh sẽ giảm xuống một thời gian, nhưng rồi có thể trở lại trong đợt hai hay đợt ba. Theo cách đó, một đại dịch có thể kéo dài nhiều tháng, thậm chí hơn một năm..

Hiện nay không có nơi nào đang có vi khuẩn đại dịch cúm tung hoành. Nhưng cơn bộc phát của bệnh cúm chim ở những loài chim trên thế giới đã khiến các chuyên gia y tế lo ngại. Bệnh cúm chim không giống như đại dịch cúm vì hầu hết chỉ ảnh hưởng đến các loài chim. Tuy nhiên, một số ít người đã bị nhiễm vi khuẩn cúm chim này và đã gây thiệt mạng cho hơn phân nửa số người bị bệnh. Bệnh cúm chim này không có khả năng lây bệnh từ người qua người, cho nên nó chưa là mối đe dọa lớn cho loài người. Nhưng nếu nó phát triển khả năng đó, nó sẽ trở thành vi khuẩn gây bệnh cho người và có thể khởi đầu một đại dịch.

Tôi biết quý vị có thể có nhiều câu hỏi về đại dịch cúm, chúng tôi sẽ ở lại sau buổi họp để trả lời tất cả các thắc mắc của quý vị. Nhưng bây giờ, chúng tôi chỉ có thời giờ cho một vài câu hỏi trước khi tiếp tục phần còn lại của buổi hội thảo .